

Aika 20.11.2023, klo 08:15 - 08:45

Paikka Hybridikokous: Varsinais-Suomen liitto/Teams

Käsitellyt asiat

- § 91 **Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 92 **Pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 93 **Työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 94 **Seuraava kokous**
- § 95 **Lausunto aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun ja rakennusluvan vireille tulemisesta Koski Tl:ssä**
- § 96 **Lausunto Eolus Finland Oy:n merituulihanke Wellamon YVA-ohjelmasta**
- § 97 **Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheutta Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen**
- § 98 **Mahdolliset muut asiat**
- § 99 **Kokouksen päättäminen**

Saapuvilla olleet jäsenet

Juha Rantasaari, puheenjohtaja
Riitta Lehtinen, etänä, 1. varapuheenjohtaja
Alvar Euro, etänä, saapui 08:16
Esko Kiviranta, etänä
Marko Lindberg, etänä
Juhani Pilpola
Kaisa Vallavuori, etänä

Muut saapuvilla olleet

Karoliina Abrahamsson, assistentti, sihteeri
Ulla Achrèn
Eeva-Johanna Eloranta, etänä
Pekka Kuusisto
Ville Valkonen, saapui 08:18
Heikki Saarento, suunnittelujohtaja, esittelijä
Kristina Karppi, erikoissuunnittelija
Timo Juvonen, erikoissuunnittelija
Salla Murmann, erikoissuunnittelija

Poissa

Virpi Mamia, maakunta-arkkitehti
Arttu Koskinen, kaavasuunnittelija
Satu Kottonen, paikkatietosuunnittelija

Allekirjoitukset

Juha Rantasaari
Puheenjohtaja

Karoliina Abrahamsson
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

20.11.2023

Juha Rantasaari

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Varsinais-Suomen liiton saaristotoimikunnan pöytäkirja on nähtävillä
VarsinaisSuomen liiton verkkosivuilla www.varsinais-suomi.fi.

§ 91

Kokouksen avaus ja sen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston puheenjohtaja avaa kokouksen. Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 92

Pöytäkirjan tarkastaminen

Varsinais-Suomen liiton hallintosäännön (12.6.2017) 120 § mukaan "Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa pöytäkirjanpitäjä toimitilien puheenjohtajan johdolla. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti." Maakuntahallitus on kokouksessaan (31.3.2014 § 37) ottanut käyttöön pöytäkirjan sähköisen tarkastamisen.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää tarkastaa maankäyttöjaoston pöytäkirjat sähköisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 93

Työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Lähetetty esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Mahdolliset muut asiat käsitellään kohdassa "Mahdolliset muut asiat".

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 94

Seuraava kokous

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaoston seuraava kokous on 18.12.2023 kello 8:15.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 95

Lausunto aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun ja rakennusluvan vireille tulemisesta Koski Tl:ssä

VSLDno-2023-606

Valmistelija / lisätiedot:

Kristina Karppi

kristina.karppi@varsinais-suomi.fi

erikoissuunnittelija

Liitteet

- 1 Aurinkovoimalan asettelun luonnos Koski Tl:ssä
- 2 Aurinkovoimalan hankealueesta mkkartalla ja asuinrakennuksista lähistöllä
- 3 Havainnekuvia Verhonkulmaan suunnitellusta aurinkovoimalasta

Ilmatar Solar Development Oy on laittanut vireille suunnittelutarveratkaisu- sekä rakennuslupahakemukset koskien aurinkovoimalan rakentamista Verhonkulmaan Koski Tl:ssä. Koski Tl:n rakennusvalvonta pyytää lausuntoa 30.11.2023 mennessä. Suunnittelutarveratkaisua haetaan, sillä Verhonkulman aurinkovoimalan hankealueella ei ole voimassa olevaia yleis- tai asemakaavoja.

Aurinkovoimalan hankealue sijaitsee Koski Tl:n taajamakeskuksesta noin 5 km luoteeseen Verhonkulmassa. Se koostuu neljästä osa-alueesta, joiden laajuus on yhteensä noin 80 hehtaaria.

Hanke sijoittuu pääosin pelloille. Metsää on hankealueella vain 1,6 ha. Paneelirakenteiden tarkemmista ominaisuuksista ja mitoista ei vielä esitellä tietoja, asettelun luonnos kylläkin layout-teemakarttaliitteenä. Hankealuetta ei alustavasti suunnitella aidattavan. Perustamistapaa on pohdittu melko järeäksi joko teräsputkipaaluille tai teräsbetonipaaluille. Lisäksi paneelistoille joudutaan mahdollisesti tekemään yhtenäisen tukikehikko alueen pehmeimmillä osilla. Tukikehikko perustetaan kovaan pohjaan saakka iskettävien tukipaalujen varaan. Hankkeen elinkaareksi arvioidaan 30 vuotta, jonka jälkeen alue voidaan hakijan mukaan palauttaa maatalouskäyttöön.

Hankealueen ympäristössä on asuin- ja lomarakennuksia: voimalan välittömässä läheisyydessä 10 asuinrakennusta ja kilometrin säteellä yhteensä 45 kiinteistöä. Niistä 39 on vakituisia asuinrakennuksia ja 6 loma-asuntoja. Aurinkovoimala tulee näkymään lähimpiin rakennuksiin sekä alueen läpi kulkevalle valtatie 10:lle.

Hankealueen pohjois-, itä- ja eteläpuolelta kiertää kulttuurihistoriallisesti arvokas Hämeen härkätie. Se on lähimmillään alle 2 km:n etäisyydellä hankealueesta, Härkätien kulttuurimaisema puolestaan alle 1,5 km:n etäisyydellä.

V-S ELY-keskus ei ole edellyttänyt hankkeelta ympäristövaikutusten arvioimisen menettelyä sen suunniteltuun alaan ja arvioituihin vaikutuksiin viitaten.

Aurinkovoimalan hankealueesta noin 2,5 km luoteeseen maakuntakaavassa on Verhonkulman tuulivoima-alue. Tuulivoimaloiden alue on osittain Marttilan kunnan puolella, ja sille on tehty Verhonkylän tuulivoimanosayleiskaava vuonna 2016. Kuuden tuulivoimalan puisto aloitti toimintansa 2020.

Asia esitellään jaoston kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Hankealue on maakuntakaavassa maa- ja metsätalousvaltaisella alueella, ja sitä koskee seuraava suunnittelumääräys: "Olemassa olevien alueiden täydennykseksi ja laajennukseksi voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääasiallista käyttötarkoitusta kohtuuttomasti haittaamatta, sekä maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen mm. uutta pysyvää asumista ja, erityislainsäädännön ohjaamana, myös muita toimintoja." Hankealueella on maakuntakaavassa myös suurjännitelinja ja sen koilliskulmassa lisäksi ohjeellisen ulkoilureitin linjaus Koski Tl:n taajamakeskustasta Hevonlinnan virkistys- ja suojelualueelle. Hankealueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Kaikkiaan hankealueen asemoituminen maakuntakaavayhdistelmään on kuvattu ympäristöselvityksessä mallikkaasti ja etäisyyspuskureita hyödyntäen.

Maakuntakaavan näkökulmasta olennaisin kysymys on se, noudattaako hanke maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden suunnittelumääräystä: haittaako hanke alueen pääasiallista käyttötarkoitusta eli maa- ja metsätaloutta ja onko maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioitu riittävästi suunnitelmissa? Kysymys erityislainsäädännön ohjauksesta on myös mielenkiintoinen.

Hankkeen vaikutuksista maa- ja metsätalouteen

Vastaus ensimmäiseen maakuntakaavalliseen kysymykseen on, että kyllä, aurinkovoimala haittaa maa- ja metsätaloutta. Miten suuri haitta on ja onko se suunnittelumääräyksen mukaisesti "kohtuuton", on tulkintakysymys. Voimalan alueella ei voi viljellä maata eikä kasvattaa metsää rakentamisen ja tuotannon eli yhteensä noin 30 vuoden aikana. Tätä Verhonkulman voimalaa ei ole suunniteltu nk. maatalouden ja energiantuotannon yhteistoimintaan, englanniksi niin kutsuttuna agro pv -toteutuksena. Yhteistoiminta edellyttäisi maatalouden huomioimista alusta pitäen koskien mm paneelityyppejä, niiden asemointia ja yhteistuotantoalueille soveltuvia kasveja hoitotapoineen. Suomessa yhteistoiminta-alueita ei toistaiseksi ole, joitakin ensimmäisiä pilotteja vasta vireillä. Ilmastomme saattaa olla niille varjostusvaikutuksineen kuitenkin haastavan pohjoinen.

Verhonkulman aurinkovoimalan hakemusaineistoissa todetaan, että maanviljelys voi jatkua voimalahankkeen elinkaaren eli noin 30 vuoden jälkeen. Paneelien perustamistapa joko teräs- tai teräsbetonipaaluin sekä kehikolla on melko järeä, vaikkakaan tarkempaa kuvausta aineistossa ei vielä ole. Maanviljelyyn palaamisen kannalta olennaista on, mitä paneelien ohella perustamisrakenteille, maakaapeleille, huoltoteille ja mahdollisille ojille tapahtuu toiminnan jälkeen ja mikä taho vastaa rakennelmien kaikkien osien poistamisesta ja alueen palauttamisesta pelloiksi.

Toivottavaa olisi, että hanketoimijan vastuu kirjattaisiin selvästi asiakirjoihin tältä osin. Palauttaminen vaatii myös melko mittavia maanrakennustöitä, jotka lisäävät osaltaan paitsi hankkeen kustannuksia niin myös sen ilmastovaikutuksia.

Ympäristö- ja maisemanäkökohtien huomioimisesta hakemusaineistossa

Hankkeen ympäristöselvitys on periaatteessa kattava ja johdonmukainen. Siinä on kuitenkin myös merkittäviä puutteita, joiden vuoksi on vaikea arvioida toista maakuntakaavallista kysymystä eli sitä, onko maisema- ja ympäristönäkökohdat huomioitu riittävästi:

Hankeaineiston keskeinen puute on se, että aurinkopaneelirakenteiden ja niiden perustusten sekä muiden oheisrakenteiden mitoista ja asemoinnista ei ole kyllin tarkkaa tietoa. Näin ollen ympäristö- ja maisemanäkökohtien huomioimisen tasoa on haastava arvioida. Ympäristöselvityksessä ja havainnekuviissa viitataan mataliin rakennelmiin, mutta tyyppipaneelin ja -ryhmän poikkileikkaus suuntaa antavinekin mittoineen sekä tarkempi asemapiirros olisi havainnollistanut asiaa selvemmin. Useimmiten paneelirakennelma on noin 3-5 metrin korkuinen ja kymmeniä metrejä pitkä. Merkitystä on myös sillä, miten tiheästi paneelirivistöt on aseteltu eli miten leveät välit jätetään. Havainnekuvien perusteella asettelu vaikuttaisi melko väljältä. Voimala-aluetta ei ole suunniteltu aidattavan, mutta tämä sinänsä hyvä ajatus karsiutunee tarkemmassa suunnittelussa ilkeältä- ja paloturvallisuussyistä. Pelastuslaitosten paloturvallisuusohjeessa aurinkosähköjärjestelmille näin suositellaan. Aidat puuttuvat myös havainnekuvista, vaikka ne saatetaan joutua lisäämään ja tulevat muuttamaan näkymää. Aidat vaativat myös omat perustuksensa. Havainnekuviissa ei ole kerrottu, miltä korkeudelta ne on otettu; kuvien korkeus vaikuttaa ihmissilmä korkeammalta eli paneelien koettu koko tieltä käsin on todennäköisesti hieman suurempi.

Paneelirakennelmien tarkemmat mitat ja täsmällisemmät havainnekuvat olisivat olennaisia muiden muassa maisemavaikutusten arvioimiseksi erityisesti alueella asuvien ja toimivien kannalta – samalla se olisi myös asianmukaista vuorovaikutusta heidän suuntaansa. Vaikka hankealueen välittömässä läheisyydessä ei olekaan maisemallisesti tai kulttuurisesti arvokkaita alueita tai kohteita – Hämeen härkätie kulttuurimaisemineen noin kahden kilometrin päässä kylläkin -, niin silti maatalousmaiseman muuttuminen aurinkovoimalan teolliseksi kentäksi on valtava muutos paikallisesti alueen asukkaille ja muille siellä toimiville. Hankealueella ja sen rajalla on yhteensä 10 asuinrakennusta. Kilometrin säteellä voimalasta on yhteensä 39 vakituista asuinrakennusta, 6 vapaa-ajan asuinrakennusta sekä 3 toimitilaa ympäristöselvityksen mukaan. Suojaetäisyyksiä ei layoutin mukaan vaikuttaisi olevan niihin 10 kiinteistöön, jotka ovat hankealueen välittömässä läheisyydessä. Edelleen mahdollisesta maisemoinnista puhutaan ympäristöselvityksessä passiivissa ”voidaan tarvittaessa maisemoida” ja vain siinä määrin, ettei kasvillisuus varjosta paneeleja. Lähimpien kiinteistöjen näkökulmista olisi toivottavaa, että suunnittelussa määriteltäisiin suojaetäisyys asutukseen ja että hankeyhtiö vastaisi maisemoimisesta asuinrakennusten näkymäsuunnista, kuten joissakin muissa verrokkihankkeissa.

Ilmastovaikutusten arviointi on puutteellinen hankkeen ympäristöselvityksessä. Vaikutukset on arvioitu karkeasti sanallisesti vain aurinkovoimalan rakentamisen, tuotannon ja purkuvaiheen aikaisten khk-päästöjen kannalta. Vaikutukset tulisi

arvioida kuitenkin koko elinkaaren ajalta ja selvästi myös kaikki voimalan oheisrakenteet, kuten perustukset, huoltotiet, maakaapelit, muuntamorakennelmat, aidat, voimajohdot jne. mukaan lukien. Selvityksessä ei ole huomioitu lainkaan energia-, vesi- ja kemikaali-intensiivistä paneelien tuotantovaihetta pääosin Kiinassa. Kiertotalouteen elinkaaren loppupäässä viitataan siten, että paneelirakenteet voidaan kierrättää. Kierrättämisen markkinat ja kannattavuus ovat kuitenkin vasta kehittymässä. Hankkeen elinkaaren ilmastovaikutuksista tulisi tehdä infrahankkeiden tarkempi päästölaskelma kaikki hankkeeseen kuuluvat osat ja elinkaaren vaiheet mukaan lukien. Perustamistavan ja myös perustusrakenteiden poiston myötä elinkaaren khk-päästöt oletettavasti nousevat.

Edelleen aurinkovoiman sähköntuotannon kasvihuonekaasupäästöjä verrataan yhtäällä (2.2) kokonaan fossiiliseen tuotantoon, kun kotimainen sähköntuotanto on jo tällä hetkellä liki 90 prosenttisesti hiilineutraalia. Toisaalla selvityksessä (8.3.5) on tehty laskelma, jossa aurinkovoiman tuotannon aikaisia khk-päästöjä verrataan vuosien 2019-2021 kotimaisen sähköntuotannon khk-päästöjen keskiarvoon. Tilanne on kuitenkin muuttunut merkittävästi vuosien 2022-2023 aikana, kun Olkiluoto 3 on otettu käyttöön ja tuulivoimatuotanto on kasvanut nopeasti. Laskelmat tulisikin tehdä ajantasaisten vertailuarvojen valossa, ja aurinkovoiman päästökerroin tuotannon ajalta on joka tapauksessa vain 0. Kaikkiaan aurinkovoimala ei siis niinkään enää korvaa fossiilisilla polttoaineilla tuotettua sähköä kuin enimmillään vain noin 10% osalta. Aurinkovoima pikemminkin lisää absoluuttisesti uusiutuvaa sähköntuotantoa ja sen elinkaaren khk-päästöjä. Tämä tulisi tuoda ympäristöselvityksessä selvästi ilmi.

Myönteistä hankeasiakirjojen ilmastonäkökohdissa on se, että hankkeen vaikutuksia puuston ja maaperän hiilen varastoihin ja nieluihin on eritelty, ja että rakennustapaa kuvattaessa on kerrottu pyrittävän sekä massatasapainoon että hulevesien hallittuun ohjaamiseen, joskin suunnitelmat tarkentuvat vasta myöhemmin.

Maakuntakaavallisena asiana lisäksi ohjeellisen ulkoilureitin linjaus on aina suuntaa antava. Alustavan aluesuunnitelman perusteella (ympäristöselvityksen kuva 2-1) vaikuttaisi siltä, että hanke ei vaikuttaisi reitin linjaukseen – reitiltä näkyviin maisemiin kylläkin. Havainnekuvissa hankerajaus on puolestaan hieman toisenlainen, ja sen mukaan isomman hankealueen koilliskulma katkaisisi ulkoilureitin. Yhtä kaikki tarkentuvassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, että ohjeellisen ulkoilureitin linjaus mahdollistuu myös aurinkovoimala-alue kiertäen.

Erityislainsäädännöstä ja normiohjauksesta laajemmin teollisessa aurinkovoimatuotannossa

Teolliselle aurinkovoimatuotannolle ei toistaiseksi ole olemassa selkeää ja yhdenmukaista normiohjausta Suomessa. Toimijakenttä odottaa etenkin ympäristöministeriön tekeillä olevaa aurinkovoimaopasta, joka valmistunee loppukeväästä 2024.

Hallitusohjelmassa on kuitenkin linjattu teollisen aurinkovoiman sijoittamisesta siten (s. 139), että "Aurinkovoimarakentamista ohjataan rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille pyrkien välttämään tuotannossa olevien peltojen ja metsämaan merkittävä käyttö aurinkovoimaan."

Lisäksi uusiutuvan energian direktiivin (RED III) päivitys hyväksyttiin syksyllä EU:n parlamentissa ja neuvostossa, ja sen lopullinen, voimaan tuleva teksti julkaistiin lokakuussa. Uusiutuvan energian direktiivin artiklan 15c mukaan jo rakennettu tai muutoin keinotekoinen ympäristö on etusijainen uusiutuvan energiatuotannon sijoittamisessa nk nopean kehittämisen alueille (15c/1/a/i): "asetetaan etusijalle keinotekoiset ja rakennetut pinnat, kuten rakennusten katot ja julkisivut, liikenneinfrastruktuuri ja sen välitön ympäristö, paikoitusalueet, maatilat, jätteen sijoituspaikat, teollisuusalueet, kaivokset, keinotekoiset sisävesialueet, järvet tai tekoaltaat ja tarvittaessa yhdyskuntajätevesien käsittelylaitokset sekä pilaantuneet maa-alueet, joita ei voida käyttää maataloudessa".

Vaikka uusiutuvan energian tuotannon kasvattamiseen ohjataan sekä Suomen hallitusohjelmassa että EU:ssa mm vihreän siirtymän Green Deal -kokonaisuudessa, on energiatuotannon alueelliselle sijoittamiselle kuitenkin jo nyt linjattu myös rajauksia. Ne tulevat tarkentamaan sijoittamisen reunaehtoja todennäköisesti huomattavasti lähivuosien aikana, kun esimerkiksi uusiutuvan energian direktiiviä toimeenpannaan kansallisesti. Maa- ja metsätalousvaltaisia alueita on pohdittu vähemmän sopiviksi peltojen osalta myös elintarvikehuollon ja ilmastomuutokseen sopeutumisen takia: ilmastomuutoksen edetessä maanviljelylle suotuisat alueet siirtyvät hiljalleen pohjoisemmaksi koko Euroopan tasolla. Elintarvikehuollon näkökulmasta onkin ristiriitaista muuttaa Lounais-Suomen hyvätuottoisia peltomaita energiantuotantoon.

Yhteenveto

Varsinais-Suomen liiton maankäyttöjaosto pitää esitettyä aurinkovoimalan hakemusaineistoa ja sen ympäristöselvitystä liian yleispiirteisenä ja puutteellisenä ja esittää niiden tarkentamista. Tarkentuvassa suunnittelussa tulee selvittää suojavyöhykkeitä ja niiden maisemointia suhteessa asutukseen sekä eritellä hankkeen ilmasto- ja maisemavaikutukset tarkemmin. Yhtenä toteutusvaihtoehtona voidaan tutkia myös samanaikaisen maanviljelyn mahdollistavia agro pv -ratkaisuja. Vuorovaikutuksessa tulee esittää tarkempia lähtötietoja ja havainnekuvia voimalahankkeen rakenteiden ominaisuuksista. Lisäksi jaosto kannustaa huomioimaan hallitusohjelmaa sekä ennakoimaan tulevaa EU-ohjausta aurinkovoiman sijoittamisesta ja hakemaan voimalalle sijainti muualta kuin maa- ja metsätalousalueilta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 96

Lausunto Eolus Finland Oy:n merituulihanke Wellamon YVA-ohjelmasta

VSLDno-2023-579

Valmistelija / lisätiedot:
Timo Juvonen
timo.juvonen@varsinais-suomi.fi
erikoissuunnittelija

Liitteet

- 1 Vaihtoehdot merialuesuunnittelmakartalla
- 2 Mantereen sähkönsiirto VS
- 3 Merituulivoima Pohjanlahdella

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Varsinais-Suomen liiton lausuntoa Eolus Finland Oy:n merituulihanke Wellamon YVA-ohjelmasta 23.11.2023 mennessä.

YVA-menettely

Wellamo-merituulivoimahankkeeseen on YVA-lain liitteen 1 mukaan sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Tämän ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma) tärkein tehtävä on kuvata, miten hankkeen vaikutuksia on tarkoitus arvioida ja mitä selvityksiä hankealueelle laaditaan vaikutusten arvioimiseksi. YVA-ohjelmassa esitetään lisäksi kuvaus hankealueen nykytilasta ja esitellään ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat toteutusvaihtoehdot. Arviointityön tulokset esitetään YVA-selostuksessa, joka julkaistaan selvitystyön ollessa valmis arviolta loppuvuodenvaihteessa 2024–2025.

Hankkeessa on myös käynnistetty Espoon sopimuksen mukainen valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointi.

Wellamo-merituulihanke

Eolus Finland Oy suunnittelee Wellamo-merituulivoimahanketta Selkämerelle, Satakunnan ja Varsinais-Suomen pohjoisimpien osien edustalle, noin 90 kilometrin etäisyydelle Suomen rannikosta. Noin 1 000 neliökilometrin laajuinen tuotantoalue sijaitsee Suomen talousvyöhykkeellä. Etäisyyttä Ruotsin rannikolle on noin 110 kilometriä ja Ruotsin talousvyöhykkeen rajaan noin kolme kilometriä.

Hankkeessa on suunniteltu rakennettavaksi 70–100 tuulivoimalaa, joiden yksikköteho on 15–30 MW ja niiden tuottama energiamäärä vuodessa on noin 8–9 TWh. Voimaloiden tavoiteltu kokonaiskapasiteetti on noin 2 000 MW. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus merenpinnasta on enintään 360 metriä ja voimalat on ensisijaisesti suunniteltu rakennettaviksi kelluville perustuksille. Tuulivoimaloiden lisäksi merialueelle rakennetaan voimaloiden väliset kaapelit, tarvittava määrä merisähköasemia sekä tuotantoalueelta rantaan tulevat merikaapelit.

YVA-menettelyssä tarkastellaan tuulivoimaloiden osalta kahta eri sijoitteluvaihtoehtoa (VE1 ja VE2).

Tuulivoimaloiden sijoitteluvaihtoehtojen lisäksi tarkastellaan seitsemää eri reittivaihtoehtoa (VEA-VEE) merikaapelien sijoittumiselle sekä neljää eri maalle sijoittuvien voimajohtojen toteutusvaihtoehtoa (WeA-WeD). Hankkeen voimajohtoreittivaihtoehtoja sijoittuu Porin kaupungin, Ulvilan kaupungin, Eurajoen kunnan, Rauman kaupungin ja Pyhärannan kunnan alueille.

Merituulivoimala-alueen toteuttamisvaihtoehdot

- Vaihtoehto VE0: Hanketta ei toteuteta.
- Vaihtoehto VE1: Enintään 100 tuulivoimalaa. Voimalat sijoittuvat noin 1 000 km² laajuiselle alueelle.
- Vaihtoehto VE2: Enintään 70 tuulivoimalaa. Voimalat sijoittuvat noin 1 000 km² laajuiselle alueelle.

Merikaapelivaihtoehdot

- VEA: Noin 90 km pitkä merikaapelireitti tuotantoalueelta Porin Tahkoluodon sähköasemalle
- VEBP: Noin 85 km pitkä merikaapelireitti tuotantoalueelta Porin Tahkoluodon sähköasemalle
- VEBE: Noin 80 km pitkä merikaapelireitti tuotantoalueelta Porin Tahkoluodon sähköasemalle
- VEC: Noin 90 km pitkä merikaapelireitti tuotantoalueelta Porin Tahkoluodon sähköasemalle
- VEDP: Noin 94 km pitkä merikaapelireitti tuotantoalueelta rantautumispaikkaan Eurajoen Pihlauksenmaalle
- VEDE: Noin 94 km pitkä merikaapelireitti tuotantoalueelta rantautumispaikkaan Eurajoen Pujonkulmaan
- VEE: Noin 88 km pitkä merikaapelireitti tuotantoalueelta rantautumispaikkaan Pyhärannan Rihtniemeen

Liitteenä kuva, jossa toteuttamisvaihtoehdot kuvattu merialuesuunnitelman kartalla (Vaihtoehdot merialuesuunnitelmakartalla).

Sähkönsiirtovaihtoehdot mantereella

- WeA: Noin 40 km pitkä ilmajohto Tahkoluodon Meri-Porin sähköasemalta Ulvilan sähköasemalle nykyisen voimajohdon rinnalla tai yhteispylväisiin nykyisen voimajohdon kanssa
- WeB: Noin 26 km pitkä ilmajohto Eurajoen Pihlauksenmaalta Rauman sähköasemalle nykyisen voimajohdon rinnalla tai yhteispylväisiin nykyisen voimajohdon kanssa. Lisäksi osalle matkasta suunniteltava uusi voimajohtoreitti.
- WeC: Noin 21 km pitkä ilmajohto Eurajoen Pujonkulmasta Rauman sähköasemalle nykyisen voimajohdon rinnalla tai yhteispylväisiin nykyisen voimajohdon kanssa. Lisäksi osalle matkasta suunniteltava uusi voimajohtoreitti.
- WeD: Noin 28–34 km pitkä ilmajohto Pyhärannan Rihtniemestä Rauman sähköasemalle nykyisen voimajohdon rinnalla tai yhteispylväisiin nykyisen voimajohdon kanssa. Lisäksi osalle matkasta suunniteltava uusi voimajohtoreitti.

Sähkönsiirron vaihtoehto WeD kulkee Rihtniemennokassa kahta vaihtoehtoista reittiä, joista pohjoisempi linjaus menee virkistysalueen (V) läpi ohjeelliselle ulkoilureitille (v). Eteläinen linjaus alkaa Rihtniemi – Rauman tasavirta-asema -suurjännitelinjan (Z)

mukaisesti erityistoimintojen alueen (en) kautta ohjeelliselle ulkoilureitille. Rihtniemen alue kuuluu loma-asutuksen mitoituksen osa-alueittain vyöhyketunnuksilla 1 ja 5 sekä virkistysalueita lukuun ottamatta maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen, jolla on erityisiä matkailun ja virkistykseen kehittämistarpeita. Suomelan kohdalla WeD kulkee vesijohdon (V) ja yhdystien yli.

Kaikissa mantereen sähkönsiirtovaihtoehtoissa tarkastellaan myös mahdollisuutta toteuttaa osa voimajohdosta maakaapelina.

Liitteenä

- Kuva siirtovaihtoehtojen sijoittumisesta suhteessa Varsinais-Suomen maakuntakaavaan (Mantereen sähkönsiirto VS).
- Pohjanlahdelle kohdistuvasta merituulivoimapaikasta on merialuesuunnittelussa tehty havainnekuva tällä hetkellä tiedossa olevista merituulivoimahankkeista (Merituulivoima Pohjanlahdella).

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että Eolus Finland Oy:n merituulihanke Wellamon YVA-ohjelma on laaja ja siinä on arvioitavana myös kokonaisuuden kannalta hyvin keskeinen ja tärkeä energian siirron meri- ja mannervaihtoehtojen tarkastelu.

Merituulivoimahankkeiden mahdollisuus kytkeytyä valtakunnan sähköverkkoon tuleekin suunnitella ja ratkaista hyvin varhaisessa vaiheessa, jotta useiden merituulivoimahankkeiden keskinäinen vertailu olisi mahdollista.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu, että osa Wellamon tuotantoalueesta on Suomen merialuesuunnitelmassa 2030 merkitty energiantuotannon alueeksi. Hankealueelle sijoittuu seitsemän merenkulun aluetta, jotka risteävät alustavien merikaapelikäytävien kanssa. Suurelle osalle alustavien merikaapelikäytävien linjausta on merkitty kalastuksen alueita.

Varsinainen tuotantoalue sijaitsee Suomen talousvyöhykkeellä eikä siten kuulu kaavoitettuihin alueisiin. Sen sijaan keskeinen osa merikaapeleista sekä sähkönsiirto maa-alueilla ovat niin maakuntakaavoituksen kuin kuntakaavoituksen suunnittelun ja ohjauksen piirissä. YVA-ohjelmassa on tunnistettu hankkeeseen kohdentuvat kaavoitusratkaisut.

Suomessa on tällä hetkellä käynnissä useita kansallisia selvitys- ja tutkimushankkeita (YM) merituulivoiman osalta lisätiedon saamiseksi päätöksenteon tueksi. Lisäksi tutkitaan talousvyöhykkeelle sijoittuvan merituulivoiman lainsäädäntöpohjan uudistamista (TEM).

Suomen merialuesuunnittelussa on käynnistymässä toinen suunnittelukierros, ja se kohdistuu erityisesti merituulivoiman nopeasti kasvaneeseen suunnittelupaineeseen.

Varsinais-Suomen liitto pitää vaikutusten arviointia hyvin keskeisenä osana ja odottaa nyt käynnistyneen YVA-ohjelman tuloksia, joka julkaistaan YVA-selostuksessa vuodenvaihteessa 2024–2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

§ 97

Lausuntopyynnöt, jotka eivät anna aiheita Varsinais-Suomen liiton lausunnon antamiseen

Valmistelija / lisätiedot:

Heikki Saarento

heikki.saarento@varsinais-suomi.fi

suunnittelujohtaja

Varsinais-Suomen liitto ei anna seuraavista lausuntopyynnöistä lausuntoa, koska liitolla ei ole niistä huomautettavaa eivätkä ne ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa:

1. ELY -keskus: Naantalin tiesuunnitelma maantie 189 parantamisesta rakentamalla Virventien alikulkukäytävä ja porrasettu liittymä Porhonkallion-Virpin uudelle kaava-alueelle (501/15.9.2023)
2. Kemiösaaren kunta: Kieloniemen ranta-asetakaava (610/2.11.2023)
3. Laitilan kaupunki: Laitilan Koveronnummen kortteleiden 854-855 asemakaavanmuutos. (585/24.10.2023)
4. Loimaan kaupunki: Hirvikosken asemakaavanmuutosluonnos. (575/16.10.2023)
5. Loimaan kaupunki: Häkkisentien asemakaavamuuosluonnos. (589/25.10.2023)
6. Maa- ja metsätalousministeriö: Ehdotuksesta kaupalliselle kalastukselle ja kalankasvatukselle vahinkoja aiheuttavien halliurosten poistamisesta aiheutuviin kustannuksiin määräaikaana myönnettävästä avustuksesta. (615/6.11.2023)
7. Paraisten kaupunki: Paraisten Pargas Havin -asetakaavaluonnos. (548/6.10.2023)
8. Uudenkaupunginkaupunki: Kuusiston ranta-asetakaavan muutos (588/25.10.2023)
9. Väylävirasto: Paraisten Mt 180 Kirjalansalmen uuden sillan tiesuunnitelma.(583/20.10.2023)

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Saarento, suunnittelujohtaja

Maankäyttöjaosto päättää ilmoittaa em. tahoille listauksen mukaisesti, ettei liitto anna asioista lausuntoa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

§ 98

Mahdolliset muut asiat

Päätös

Ei muita asioita.

§ 99

Kokouksen päättäminen

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 8:44.